

'BNO, made by Dutch designers'

Jaarverslag BNO 2019

2019 was voor de BNO een levendig jaar met de nodige, heel uiteenlopende uitdagingen.

Drie collega's uit het BNO-team besloten hun bakens te verzetten. We verwelkomden drie gedreven en kundige nieuwe collega's.

Vanaf de zomer richtten we ons via YA, het Young Alumniproject van de BNO, met veel energie op de nieuwe aanwas aan ontwerpers. Zo'n dertig van hen mochten eigen werk tonen in het herfstnummer van Dude. Met het dubbele aantal realiseerden we tijdens de Dutch Design Week een spectaculaire en goed bezochte YA-presentatie. Ook na afloop van dat traject hielpen we de Young Alumni bij hun zoektocht naar het starten van hun beroepspraktijk: zelfstandig, bij een ontwerp bureau of een ander bedrijf.

Tijdens de Dutch Design Week manifesteerden we ons verder met Driving Dutch Design/pitchevent en expositie, met een aan packaging en circulair denken gewijde aflevering van Superfast en met de Packaging Talent Award.

De pilot BNO Start, gericht op nieuwe jonge leden, sloeg aan. We dachten nieuwe programma's uit: BNO Business Boost, gericht op vierdejaarsstudenten van designopleidingen, en BNO Next Step, gericht op ontwerpers in hun mid-career.

Er waren tientallen bijeenkomsten en events in het hele land, een flink deel daarvan dankzij de ontwerpers die de Regioplatforms programmeren en organiseren.

Het twaalfde Infographics Congres trok 360 bezoekers.

Tijdens een debat met ontwerp bureaus lanceerden we de wetenswaardige uitkomsten van het eerste onderzoek onder opdrachtgevers. Dat werd zo positief ontvangen dat we direct zijn gaan doordenken op een uitgebreider vervolg.

We lobbyden voor verschillende issues rond het vak, waaronder voor een betere arbeidsmarkt met alles wat daarbij hoort, voor auteursrechtelijke zaken en voor bestuurlijke aandacht en middelen voor vormgevingsarchieven.

We kenden tentoonstellingsontwerper Frans Bevers de BNO Piet Zwart Prijs toe.

We benoemden drie voor de creatieve sector waardevolle personen als erelid: Gerbrand Bas, Jeroen van Erp en Wolfram Peters. Tijdens een sessie over de toekomst van het vak Industrieel Ontwerp waren ze geïnstalleerd.

We maakten vijf Dudes/Dutch Designers magazines, met respectievelijk Marcel Vroom, Hansje van Halem, Bas Timmer en Simon Buijs (de laatste Nederlands- en Engelstalig).

Samen met ontwerpbureau De Ronners ontwikkelden we nieuw communicatiemateriaal.

1 — De BNO en haar leden

De BNO is er voor professionele ontwerpers in alle disciplines, in alle fasen van hun carrière en hoe ze ook zijn georganiseerd: als student, eenling, als bureau, in een coöperatie of bij een bedrijf. De BNO zorgt voor kennis, inspiratie en groei, helpt met deskundig advies matcht ontwerpers en hun bureaus met vakgenoten en andere relevante professionals, en is de stem van ontwerpers richting opdrachtgevers en politiek.

In de nieuwe serie flyers (gelanceerd tijdens de Dutch Design Week en mede daarom in het Engels) hanteren we deze vijf slogans: Made by Dutch Designers. Sharing you stories everywhere. Shitload of good contracts. Your coach to success. We fight for your rights. Telkens gevolgd door: Yes, join BNO.

Actieve BNO-leden programmeerden tientallen inspirerende presentaties over hoe het ontwerpvak wordt beoefend, voor regioplatforms door heel Nederland: BNO Boost (BNO Oost-Nederland), BNO Creative Café (BNO Almere, 't Gooi), BNO IMG LAB (BNO Rotterdam), BNO Noord (BNO Noord-Nederland), BNO Utrecht, Zefir7 (BNO Den Haag), BNO Zuid (Noord-Brabant, Limburg) en BNO Zwolle.

Verdrietig maar ook dankbaar voor alles wat zij hebben betekend nam de BNO achtereenvolgens afscheid van de ereleden Tomi Ungerer, Friso Kramer, Jan van Duppen en Cor Rosbeek. Wim Crouwel overleed spoedig na de aan hem gewijde ereledenbijeenkomst en de première in Eye van de door Lex Reitsma gemaakte film 'Wim Crouwel. Modernist'.

Voor het tweede jaar op rij sloten zich meer ontwerpers en bureaus bij de BNO aan dan dat we leden vaarwel moesten zeggen. De grootste aanwas zit in de categorie individuele leden: 177 ontwerpers. Er sloten zich 19 ontwerpbureaus aan.

Daar tegenover staan ook altijd opzeggingen, voortkomend uit financiële omstandigheden, onderbenutting van de BNO of het feit dat ontwerpers zijn gestopt met hun vak.

In januari 2020 telt de BNO 1858 leden, waaronder 127 ontwerpbureaus en bedrijven.

Vanaf januari sloten zich alweer 70 ontwerpers en 3 ontwerpbureaus aan.

2 — Bestuur en bureau

In het bestuur waren dit jaar geen wisselingen. In de Raad van Toezicht, verantwoordelijk voor toelating van nieuwe leden en actief bij geschillen, vonden twee wisselingen plaats: Andreas Knol en Pieter van Cleef namen afscheid. Als opvolgers worden tijdens de ledenvergadering Jaap Huijgen en Cynthia Boom voorgedragen.

Het BNO-bureau nam in het voorjaar afscheid van juridisch adviseur Kim Braber, die na zeven jaar bij de BNO elders een baan aanvaardde. In het najaar vertrok Markus Praat voor een klus naar het buitenland. Marsha Simon besloot voor zichzelf te beginnen. Begin 2019 konden we jurist Pascale Kos begroeten. Met de latere komst van jurist Inge Naves raakte BNO Advies weer compleet. Amy den Hartog kwam het team versterken op het gebied van marketing en communicatie. Daarnaast zetten stagiaires Neema Izarin en Jasmijn de Boer zich in voor de BNO.

3 — Activiteiten

Zie chronologisch jaaroverzicht voor data en namen. Puntsgewijs per onderwerp:

Vaste activiteiten

- BNO Regioplatforms: 37 bijeenkomsten in het land
- BNO Academie: 12 trainingen, 120 deelnemers
- Driving Dutch Design: 20 bijeenkomsten, 22 deelnemers
- BNO Start: 6 bijeenkomsten, 20 deelnemers, met 20 mentoren
- BNO Mentoring: 20 matches
- BNO Intervisiegroepen, 5 groepen met gemiddeld 6 deelnemers
- BNO Gastlessen: 6, bij uiteenlopende beroepsopleidingen
- BNO Meetups: voor nieuwe leden, 1 Nederlands en 1 Engelstalig
- BNO Ereleden: 1 bijeenkomst
- BNO voorlichtingsbijeenkomst over de WAB
- BNO stond op 4 beurzen
- BNO Interieurzaken: 2 bijeenkomsten
- BNO NEXTpack: 3 bijeenkomsten
- BNO HRM Netwerk: 4 bijeenkomsten
- BNO Creative Directors Forum: 2 bijeenkomsten
- BNO Internationaal: 2 bijeenkomsten.

Specifieke projecten

- Bezoek eindexamententoonstellingen, opbouw netwerk YA (Young Alumni).
- Participatie Dutch Design Week: met YA op Sectie C, met daarnaast de events Driving Dutch Design, Superfast en de uitreiking van de Packaging Talent Award.
- YA Hello: als vervolg op de eerdere activiteiten voor jonge alumni 4 meetings.
- De 'No Panic Class' en 'No Panic Room' bij eindexpo Design Academy Eindhoven.
- Mede-organisatie Infographics Congres: 360 bezoekers.
- Lancering onderzoek 'Opdrachtgevers over hun ontwerpbureau, een initiatief van BNO NEXT pack i.s.m. NIMA en DMN.
- Algemene Ledenvergadering in Circl, met daarna toelichting op filosofie Circl.
- Extra professionaliseringsbijeenkomsten voor de nieuwe groep stripmakers.
- Samenwerking HEMA via de HEMA Foundation Accelerator, een programma voor opkomende designers om ze op te leiden tot ondernemende social designers.

Activiteiten achter de schermen, veelal vertrouwelijk van aard

- De Raad van Toezicht kwam 5 maal bijeen en liet op basis van hun portfolio 14 nieuwe ontwerpers toe die niet beschikten over het vereiste diploma. Er werden geen klachten ingediend, evenmin waren er beroepszaken. De Raad van Beroep hoefde dus niet bijeen te komen.
- Actualisering en aanvulling zakelijk/juridische documenten, met dit jaar bovenaan de aanpassingen van de standaard arbeidscontracten die volgden uit de invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans.
- De zakelijke en juridische advisering op maat, aan elke aangesloten ontwerper of bureau die daarom vroeg. Gemiddeld ruim 50 vragen per week, grotendeels via eerstelijnsadvies opgelost, klein aantal doorverwezen naar de SRO/Stichting Rechtshulp Ontwerpers.
- Via de SRO kunnen ontwerpers, illustratoren en andere beeldmakers gespecialiseerde advocaten en juristen inschakelen voor tweedelijns advies of bij een juridisch geschil. Dankzij de SRO werken zij tegen gereduceerde tarieven, of soms zelfs geheel op kosten van de SRO wanneer het om een principiële kwestie gaat die van belang is voor de gehele ontwerpsector. In 2019 heeft de SRO 9 zaken ondersteund. Vanaf 2019 coördineerde BNO-jurist Pascale Kos de SRO en nam de BNO ook de administratie voor haar rekening. Ontwerper Haico Beukers trad aan als voorzitter.
- Een tiental werkbezoeken aan bij de BNO aangesloten bureaus, om elkaar te informeren en te updaten.

4 — Communicatie

We communiceren met onze relaties via persoonlijke contacten, live meetings en events, digitale nieuwsbrieven (6.593 ontvangers), de elk kwartaal verschijnende Dude (oplage 3.400 Nederlandstalige nummers, 1.500 Engelstalige nummer met YA special), de website (20.000 unieke bezoekers per maand) en social media: in 2019 hadden de BNO-groepen op LinkedIn in totaal 13.675 leden, telt de Facebookpagina 5.592 volgers, zijn er via Twitter 4.160 volgers en heeft ons Instagram-account 3.452 volgers. De regio- en themaplatforms zetten ook hun eigen sociale media-kanalen in.

De ontwikkeling van onze website ondervond vertraging door problemen bij de database die erachter schuilgaat. Een aantal functionaliteiten is nog in ontwikkeling. Naast quick wins ter verbetering van de navigatie zijn dat onder meer nieuwe formulieren, veranderde weergave ledenprofielen, ingebruikname mailsysteem en contentmatige of redactionele plannen.

Een nieuw communicatieplan zorgde voor meer systematiek en een doordachter ritme in de manier waarop de BNO de verschillende communicatiekanalen inzet. Dit plan was ook een van de uitgangspunten voor de briefing aan ontwerp bureau De Ronners, met het oog op het geplande nieuwe magazine en een meer afgewogen inzet van onze on- en offlinekanalen.

5 — Lobby en netwerken

Omwille van de zichtbaarheid van het vak en de voorwaarden waaronder dat vak goed beoefend kan worden, is de BNO actief in gremia en bij gelegenheden waar ontwerpers zelf vaak niet kunnen of niet willen komen.

Zo worden hun belangen toch behartigd.

We maken deel uit van de Federatie Creatieve Industrie, het netwerk van beroeps- en brancheorganisaties in de creatieve industrie. Daarnaast werken we samen met partijen als NIMA, Dutch Design Foundation, Designlink en het Design Management Netwerk.

We hebben nauwe banden met het ministerie van OCW en met de Raad voor Cultuur. We zijn een actieve speler in het institutionele landschap, waarin onder meer het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Het Nieuwe Instituut, CLICK.NL, Creative Council en het Topteam Creatieve Industrie hun rol vervullen.

We vertegenwoordigen de belangen ook via bestuurlijke rollen bij stichtingen als Pictoright, het Pictoright Fonds, Platform Makers (en daarmee ook in Federatie Auteursrechtbelangen), Stichting Rechtshulp Ontwerpers, Best Verzorgde Boeken, Illustratie Biënnale, Infographics Congres en de stichting Verduurzaming Musea van de Museumvereniging.

Waar nodig of nuttig hebben we contact met de stichting Cultuur en Ondernemen, de Kamer van Koophandel, met de RVO (Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland), de AWWN, VNO/MKB Nederland, de commissie aanbestedingen van dit gremium, en met EIF/European Illustrators Forum en BEDA/Bureau of European Design Associations.

Onze lobbyactiviteiten richtten zich in 2019, aanvankelijk via een breed samengestelde regiegroep, later genaamd PACCT (Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst) op de Arbeidsmarktagenda Culturele en Creatieve Sector. Tijdens bijeenkomsten in Nieuwspoort en bij het Ministerie Justitie & Veiligheid stelden we met de geëigende partijen respectievelijk de waarde van het auteursrecht en de implementatie van de Auteursrechtrichtlijn aan de orde. We waren mede-afzender van het Cultuurentbijt voor de cultuurwoordvoerders van de Tweede Kamer. We zetten ons in voor het gewenste beleid rond belangrijke maar bedreigde designarchieven. En we meldden ons bij het Stedelijk Museum Amsterdam vanwege wisselingen van de wacht en de gewenste aandacht voor het ontwerpvlak.

6 — Nabije toekomst

Het beleidsplan 2020-2022 gaat in op de plannen voor de toekomst.

We letten extra op aspecten die als rode draad door alles heen (zouden moeten) lopen: digitalisering, internationalisering en een grote, gevarieerde community aan aangesloten ontwerpers en bureaus. Bij ons pakket aan services en activiteiten streven we bovendien naar de beste balans tussen het zijn van een professionele beroepsorganisatie en van een levendige community. De aangesloten ontwerpers en bureaus spelen daarin de hoofdrol, met als motto: BNO, made by Dutch designers!

Voorjaar 2020,
namens het bestuur,
Madeleine van Lennep/directeur BNO